



Česká republika

Česká školní inspekce

Jihomoravský inspektorát oblastní pracoviště Brno

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Základní škola Břeclav, Na Valtické 31

Na Valtické 31, 691 41 Břeclav

Identifikátor školy: 600 112 284

Termín konání orientační inspekce: 2. - 4. červen 2003

Čj.:	121 065/2003-11136
Signatura:	ol4cw106

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Základní škola Břeclav, Na Valtické 31 je příspěvkovou organizací zřízenou Městem Břeclav. Sdružuje základní školu s kapacitou 642 žáků, školní družinu s kapacitou 94 žáci a školní jídelnu s kapacitou 655 jídel.

V letošním školním roce se v základní škole vzdělává 408 žáků ve 20 třídách podle vzdělávacího programu Základní škola č.j. 16 847/96-2 a z toho je jedna třída s rozšířeným vyučováním tělesné výchovy (č.j. 29 738/96-22-50).

Školu navštěvuje jedna žákyně se zrakovým postižením a jeden žák cizí státní příslušnosti.

PŘEDMĚT INSPEKČNÍ ČINNOSTI

Předmětem inspekční činnosti bylo zjištění a zhodnocení:

- personálních podmínek vzdělávání a výchovy vzhledem ke schváleným učebním dokumentům a ke sledovaným předmětům základní školy ve školním roce 2002/2003
- materiálně-technických podmínek vzdělávání a výchovy vzhledem ke schváleným učebním dokumentům a ke sledovaným předmětům základní školy ve školním roce 2002/2003
- průběhu a výsledků vzdělávání a výchovy na 1. stupni základní školy v předmětech český jazyk, matematika, vlastivěda
- průběhu a výsledků vzdělávání a výchovy na 2. stupni základní školy v českém jazyce, v předmětech matematika a fyzika, občanská a rodinná výchova

HODNOCENÍ PERSONÁLNÍCH PODMÍNEK VZDĚLÁVÁNÍ A VÝCHOVY VZHLEDEM KE SCHVÁLENÝM UČEBNÍM DOKUMENTŮM

Podmínky odborné a pedagogické způsobilosti splňují všichni vyučující na 1. stupni. Podmínky odborné a pedagogické způsobilosti na 2. stupni ze sledovaných učitelů nesplňují jen dva. Jedna učitelka nedosáhla požadovaného vzdělání pro tento typ školy a získala středoškolské odborné vzdělání a vykonala státní jazykovou zkoušku. Druhý učitel má vysokoškolské odborné vzdělání a nemá požadovanou pedagogickou způsobilost. Ze sledovaných vyučovacích předmětů vyučují tito pedagogové malou část vyučovacích hodin (2 hodiny občanské výchovy a 9 hodin fyziky). Absence odborné a pedagogické způsobilosti se ve výuce občanské výchovy neprojevila, jen částečně negativně ovlivnila kvalitu výuky fyziky. Skladba úvazků učitelů je vzhledem ke vzdělání pedagogických pracovníků, dalšímu vzdělávání a zkušenostem promyšleně zpracována.

Obě výchovné poradkyně zajišťující tuto oblast nemají požadovanou kvalifikaci pro výchovné poradce stanovenou právním předpisem.

Další vzdělávání pedagogických pracovníků vedení školy podporuje a umožňuje v souladu se stanovenými prioritami. V současné době se učitelé vzdělávají především v cizích jazycích, další učitelé si doplňují vzdělání v oblasti sociálně patologických jevů. V oblasti počítačové gramotnosti byli téměř všichni učitelé proškoleni ve využívání softwaru, který byl zakoupen a umístěn ve škole a v počítačové učebně. Již dlouhodobě se učitelé vzdělávají v oblastech zaměřených na nové formy a metody práce, především na projektové metody. Ve sledované výuce se tyto nové poznatky a dovednosti učitelů pozitivně projeví zejména v organizaci výuky a aktivizaci procesu učení žáků.

Způsob vedení zaměstnanců je zapracován v koncepci a plánech školy, personální oblast je samostatně kvalitně zpracována. Ředitelce školy se podařilo zefektivnit systém vedení lidí při naplňování výchovně-vzdělávacích cílů a dát organizaci školy jasný řád. Učitelé znají své povinnosti i svá práva. Díky systematické práci s lidmi byly přesně definovány kompetence pracovníků na jednotlivých úsecích a při řízení školy se jich důsledně využívá (vedoucích pracovníků, vedoucích metodických sdružení a předmětových komisí). Metodické sdružení je na 1. stupni založeno, schází se pravidelně podle plánu, jeho činnost je rozsáhlá a kvalitní. Předmětové komise se na 2. stupni zabývají spíše organizačními záležitostmi a účastí žáků na soutěžích. Celkovou problematiku metodiky vyučování a didaktiky má na starosti metodik pro výuku ve škole. Stará se o nové a nekvalifikované učitele, věnuje se neaprobovaným učitelům, organizuje hospitace a vzorové hodiny a spolupracuje s učiteli při přípravě projektové výuky. Zkušenosti učitelé poskytují pomoc a vzorové hodiny formou vzdělávání i učitelům z jiných škol. Díky systematické pozornosti vedení školy se vyučující aktivně zapojují do zavádění nových metod výuky, zvýšili zájem o mimoškolní práci a jsou nápomocní při zvyšování efektivity výuky. Vedení školy metodické orgány pravidelně sleduje, ale koordinaci jejich činnosti se nezabývá. Podporuje iniciativu jednotlivých vyučujících ke zlepšení výuky a materiálních podmínek.

Pedagogickým pracovníkům jsou uděleny kompetence i pro zajištění chodu specifických oblastí, jednou z nich je dobře fungující výchovné poradenství a prevence sociálně patologických jevů.

Kritéria pro přidělování nadtarifních složek sledují jak kvantitu činností nad rámec běžných povinností, tak kvalitu pedagogické práce. Kritéria jsou jasně stanovena, pracovníci s nimi byli seznámeni a uplatňují se diferencovaně.

Vedení zaměstnanců je provázáno s plánem kontrolní činnosti ředitelky, zástupkyně a kompetentních pracovníků. Plány hospitací a kontrol jsou zpracovány. Operativní kontroly se provádí průběžně. Hospitační a kontrolní činnost se provádí v jednotlivých úsecích školy odpovědnými kompetentními vedoucími. Plán hospitační činnosti školy vymezuje na základě průběžných zjištění a analýz z minulého školního roku oblasti sledování a cíle hospitací. Záznamy z hospitací jsou kvalitně zpracovány, obsahují závěry, pozitiva a negativa a případná doporučení pro učitele. Hospitační činnost u začínajících učitelů se důsledně sleduje a analyzuje a pokroky se sledují při následných hospitacích. Kontroly dokumentace byly prováděny, zápisy z nich jsou vedeny. Systém kontroly poskytuje vedení školy kvalitní zpětnou vazbu o pedagogické činnosti učitelů a je na vynikající úrovni.

Vznikl téměř příkladný vnější a vnitřní informační systém, který umožňuje se získávanými informacemi trvale pracovat, analyzovat, kvantifikovat i kvalifikovat. Informace uvnitř školy jsou předávány včas a v potřebném rozsahu. Žáci jsou informováni jednak prostřednictvím pedagogů, jednak prostřednictvím žákovského parlamentu, který se pravidelně schází s vedením školy. Jeho činnost je zakotvena v „Zásadách jednání zástupců tříd v žákovském parlamentu“. Škola vymezuje dostatek prostoru pro informování rodičů v podobě nabídky klasických třídních schůzek, individuálních pohovorů, daří se jí postupně spolupracovat s rodiči. Škola je rodičům otevřená, tradice otevřených dveří funguje bez časového omezení. Rodiče se účastní zájmového vyučování, kdy společně se svými dětmi pracují v tzv. „dílňách“ na splnění daného úkolu, nabízí pomoc při plnění projektů v rámci projektové výuky. Ve škole jsou informace o výsledcích procesu učení žáků zveřejňovány ve třídách, na chodbách a nástěnkách, mimo jiné se v prostorách školy také prezentují výsledky projektového vyučování žáků. O práci, organizaci a činnosti školy jsou rodiče informováni také prostřednictvím školního zpravodaje, o výsledcích žáků nejčastěji prostřednictvím žákovských knížek, ve kterých mají k dispozici i výpis ze školního řádu školy. Na veřejnosti

škola prezentuje svou činnost a výsledky své práce pořádáním výstavek prací žáků, vystoupeními, pořádáním akademií apod. Informace o škole jsou pravidelně zveřejňovány v místním tisku, veřejnost je informována otevřeně. Škola prezentuje jednak úspěchy, kterých dosahuje ve výchovně-vzdělávací práci, nebojí se poukazovat na své rezervy nebo veřejně diskutovat o negativních jevech, které jsou velmi blízké sídlištní komunitě mladistvých.

Personální podmínky jsou celkově hodnoceny jako velmi dobré.

HODNOCENÍ MATERIÁLNĚ-TECHNICKÝCH PODMÍNEK VZDĚLÁVÁNÍ A VÝCHOVY VZHLEDEM KE SCHVÁLENÝM UČEBNÍM DOKUMENTŮM

Učební prostory pro výuku jsou na obou stupních základní školy vzhledem k naplňování cílů zvoleného vzdělávacího programu vynikající, od minulé inspekce se výrazným způsobem zlepšily. Od roku 1996 se podařilo díky nové přístavbě a klesajícímu stavu žactva vybudovat navíc několik funkčních odborných učeben pro výuku povinných i nepovinných nebo volitelných předmětů, pracovních činností, cizích jazyků (sluchátková učebna) a předmětů výchovného charakteru. Vznikly také nové kabinety, zprovozněna byla již trvale využívaná počítačová učebna. Ve škole je aula, kabinet poradce pro sociálně patologické jevy a výchovných poradců, relaxační prostory v atriu pro odpočinek žáků v době velké přestávky a vlastní prostory pro školní družinu. Budova školy je vybavena bezbariérovým vstupem pro případné imobilní žáky. U školy je vybudován oplocený sportovní areál pro výuku tělesné výchovy a sportovní aktivity.

Třídy na 1. stupni jsou prostorné, vybavené novým žakovským nábytkem. Ve třídách jsou umístěny koberce využívané k relaxaci žáků a k individuální nebo skupinové výuce. V rámci přípravy k projektu „Zdravá škola,“ jsou žáci v jednotlivých třídách na 1. stupni postupně vybavováni relaxačními gymnastickými míči k sezení a ke cvičení (III., IV. a V. třídy), kterých střídavě využívali. Podnětnost k výuce pro sledované předměty byla velmi dobrá, používané drobné pomůcky pro manipulaci a experimentaci a názorné pomůcky si učitelky nejčastěji vyráběly samy. Ve třídách byly k dispozici malé příruční knihovny, knihy a další beletristická literatura. K výuce používají žáci schválené učebnice a pracovní sešity, často i pracovní listy. Audiovizuální technika byla v učebnách k dispozici. Pomůcky jsou kontrolovány, dle finančních možností postupně dokupovány. Ve všech prostorách je udržována čistota a pořádek, estetika tříd byla většinou vynikající.

Žáci a učitelé mají na 2. stupni školy k dispozici pro výuku sledovaných vyučovacích předmětů nové informační centrum vybavené kvalitním počítačem s připojením na internet a literaturou encyklopedické i beletristické povahy. Počítače v učebně informatiky umožňují pracovat s mnoha výukovými programy a mají potřebné softwarové vybavení. K výuce lze využít běžně televizi a video. Pro výuku hudební výchovy a činnost pěveckého sboru je k dispozici aparatura s přenosným pódiem. Třídy jsou vybaveny malými příručními knihovničkami s učebnicemi, atlasy a další studijní literaturou. Výsledky projektové výuky jsou dokumentovány a slouží k dalšímu využití ve třídách. Audiovizuální a didaktické techniky je dostatek a je učitelům běžně k dosažení. Některé didaktické pomůcky jsou zastaralé.

Ve všech třídách 2. stupně je nový nebo starší ošetřovaný školní nábytek. Učebny z jižní strany jsou opatřeny stropními ventilátory. Učební prostředí tříd je podnětné pro výuku díky vystaveným pracem žáků. Na chodbách jsou umístěny další výtvarné a slohové žakovské práce, které se bezprostředně dotýkají vyučování. Řada prací z projektové výuky je volně rozmístěna po celé budově školy a je žákům i rodičům, popř. i další veřejnosti k nahlédnutí.

Výzdoba je účelně přizpůsobena výuce všem vyučovacím předmětům. Na chodbách školy jsou mimo to také relaxační kouty pro žáky, nápojový automat a fontánky s pitnou vodou.

Materiálně-technické podmínky umožňují naplňovat výchovně-vzdělávací cíle dle zvoleného vzdělávacího programu. Ředitelka školy a její zástupkyně provádějí průběžně analýzu využívání materiálních zdrojů. Přijímají účinná opatření v případě zjištění nedostatku. Jejich velmi dobrá úroveň dává učitelům možnost plnit výchovně-vzdělávací úkoly také formou skupinové práce nebo projektového vyučování.

Psychohygienické zásady byly v době inspekce respektovány.

Materiálně-technické podmínky vzdělávání jsou vzhledem ke schváleným učebním dokumentům celkově na velmi dobré úrovni.

HODNOCENÍ PRŮBĚHU A VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ A VÝCHOVY VE ŠKOLE

Realizace vzdělávacích programů

Časová dotace všech předmětů na 1. a 2. stupni základní školy kontrolována podle platného rozvrhu hodin odpovídá schválenému učebnímu plánu vzdělávacího programu Základní škola č.j. 16 847/96-2 a č.j. 29 738/96-22-50 s rozšířeným vyučováním tělesné výchovy ve třídě 7. C.

Výuka sledovaných vyučovacích předmětů je realizována podle učebních osnov v souladu se vzdělávacím programem školy.

Povinná dokumentace školy je vedena v úplnosti a průkazně dokládá průběh vzdělávání a výchovy.

Kontrola plnění učebních osnov je prováděna při hospitační a kontrolní činnosti a v rámci nich se pravidelně vyhodnocuje. Učitelé jsou s výsledky seznamováni osobně a na jednání pedagogické rady. Škola vychází z kontrolních zjištění a výsledků při plánování úkolů na další školní rok.

Systém kontroly plnění učebních plánů a osnov je účinný, s důslednou zpětnou vazbou na plánování hospitačí ve výuce a je vzhledem k podmínkám školy vynikající.

Specifickým aspektem školy je dlouhodobá profilace na projektové formy výuky a vzdělávání (zájmové vyučování), které zasahují do mnoha vyučovacích předmětů a také do mimoškolní činnosti. Program se příkladně plánuje, připravují se dlouhodobé i krátkodobé projekty, využívají se při tom školní tradice i přírodní prostředí a okolí školy. Výsledkem je ekologizace prostředí a provozu školy včetně bohaté květinové výzdoby, vytvoření vlastních výukových programů, zařazení netradičních forem práce do vyučování a mnoha zájmových aktivit a realizace četných nových přístupů školy v oblasti volného času. To vše výrazně pozitivně ovlivňuje činnost a klima školy a výchovu mimo vyučování. V neposlední řadě také osobnost žáka s ohledem na jeho celoživotní vytváření zdravého způsobu života, vztahu k rodnému kraji a ekologizaci životního prostředí. Škola spolupracuje s mnoha organizacemi, občanskými sdruženími v regionu a se středisky volného času.

Projektové formy výuky a s tím spojené další aktivity školy jsou příkladné a mají pozitivní vliv na zkvalitnění výchovně- vzdělávacího procesu.

Průběh a výsledky vzdělávání na 1. stupni v předmětech český jazyk, matematika a vlastivěda

Kvalifikovanost a odbornost vyučujících se kladně odrážela v efektivní organizaci výuky, v metodickém vedení hodin a v přístupu k žákům.

Vstupní motivaci byla věnována velká pozornost. Probíhala formou rozhovoru, hry, vycházela ze zkušeností dětí nebo přiblížení tématu výuky, byla ve většině sledovaných hodin vhodně zařazena. Průběžná motivace probíhala změnou činností, metod práce, někdy i zařazením diagnostických nebo soutěžních her. Znalosti žáků byly procvičovány a upevňovány formou společného ústního opakování, prostřednictvím otázek, zaměřených jak na pamětné osvojení učiva, tak na pochopení vzájemných souvislostí a následnou aplikaci získaných poznatků. Žáci byli vyučujícími vedeni, na chyby upozorňováni. Zpětnou vazbu o své úspěšnosti získávali prostřednictvím průběžné kontroly vyučujících. Hodnoceni byli slovně i známkami. Často bylo využito průběžného pozitivního posilování. Na zadaných úkolech pracovali samostatně nebo ve skupinkách, které byly určeny většinou jako stálé a měly své hodnocení. Dlouhodobé motivační hodnocení nebylo zavedeno. Žáci byli ve sledovaných hodinách vedeni k vlastnímu sebehodnocení a k vzájemnému hodnocení mezi sebou.

Sledovaná výuka byla pečlivě připravená, převažovaly pestré metody a formy práce. Využití názoru a zařazování didaktických nebo motivačních her posilovalo zájem žáků a jejich aktivní zapojení do činností. Žáci byli vhodnými metodami důsledně vedeni ke schopnosti správně aplikovat probrané učivo, což se velmi dobře dařilo. Dokázali pracovat samostatně i podle pokynů vyučujících a celkově prokazovali velmi dobré znalosti. V průběhu výuky byl kladen důraz jak na pamětní zvládnutí učiva, tak i na rozvoj sociálních dovedností. Žáci byli cíleně vedeni k rozvoji logického myšlení a prostřednictvím uplatnění mezipředmětových vztahů k chápání souvislostí učiva. S žáky, kteří se z nějakého důvodu opozdili, nebo nestačili úkoly dokončit, pracovaly učitelky většinou individuálně. Vyučující cíleně rozvíjely čtenářské dovednosti, náležitou pozornost věnovaly úhlednosti písma a dodržování hygienických návyků při psaní. Žákovské sešity byly pravidelně opravovány a kontrolovány. Úhlednost písma a úprava písemných prací i čtenářské dovednosti žáků měly velmi dobrou úroveň.

Názorná výuka, časté činnostní pojetí a prostor pro aktivní učení zvyšovaly efektivitu výuky a poskytovaly žákům možnost jejich úspěšného uplatnění v hodinách. Při zařazení skupinových činností prokazovali žáci dobré komunikativní schopnosti a kooperativní dovednosti.

Písemným projevům žáků byla věnována pozornost, žákovské sešity byly pravidelně opravovány a kontrolovány.

Učební prostředí tříd, ve kterých výuka probíhala, bylo z hlediska podnětnosti na velmi dobré až vynikající úrovni. Materiální podpora výuky byla díky aktivitě učitelek velmi dobrá.

Pro dodržování psychohygienických zásad byly vytvořeny velmi dobré podmínky. Pitný režim je zajištěn ve spolupráci s rodiči, děti si nosí pití z domova. Ve všech sledovaných hodinách učitelky dbaly na relaxaci žáků změnou činností, relaxačními chvilkami, využitím gymnastických míčů.

Ve třídách bylo možné pozorovat vstřícnou a pracovní atmosféru. Všechny vyučující měly k dětem pěkný vztah, pomáhaly jim, v případě potřeby se jim individuálně věnovaly. Osobnost žáka tolerovali a rozvíjeli, sociální dovednosti podporovali především zařazováním skupinových činností. Žáci byli vedeni k přesnému formulování myšlenek, k diskusi o učivu a ke kladení otázek k danému tématu. Akceptovali dohodnutá pravidla jednání, plnili pokyny vyučujících a chovali se ukázněně.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy na 1. stupni základní školy jsou velmi dobré.

Průběh a výsledky vzdělávání na 2. stupni základní školy

Český jazyk

Českému jazyku vyučovaly učitelky s předepsanou kvalifikací. Jejich dlouholetá praxe měla z hlediska odborné a pedagogické způsobilosti velmi dobrý vliv na kvalitu sledované výuky. Hospitace proběhly ve vyučovacích hodinách jako v průřez všemi ročníky 2. stupně, jednalo se o jazykové vzdělávání, literární výchovu a slohový výcvik.

Výuka byla připravena a naplánována reálně, specifické vzdělávací a výchovné cíle se podařilo naplnit. Vzdělávací cíl měli žáci předepsaný na tabuli, dílčí cíle učitelky formulovaly žákům jasně. Pro žáky se specifickými vývojovými poruchami učení měly učitelky připravené diferencované úlohy.

Žáci byli vhodně motivováni zejména v průběhu výuky (hodnocení s pozitivním dopadem nebo chválením) výuky, méně v jejím začátku. Vstupní motivace byla jevem ojedinělým v jazykovém vyučování, kdy se jednalo o opakování a procvičování učiva, naopak v literární výchově a slohovém výcviku byla velmi účinná.

Zvolený styl vyučování a organizaci učebních činností (metody a formy práce) žáci přijímali. Ve výuce převažovaly frontální metody. Poznatky z nového učiva byly žákům nejdříve vysvětleny a následně procvičeny. Při opakování učiva z gramatiky využily učitelky úspěšně zkušeností jednotlivých žáků. Žáci při těchto činnostech měli k dispozici nakopírované materiály a učebnici, pravidla českého pravopisu nebo slovníky. Efektivnější výuka literární výchovy a slohu spočívala ve velmi dobré skupinové práci. V tomto případě se o úkol dělili mezi sebou a spolupracovali. Vstupovali do řízeného rozhovoru, ve slovníku cizích slov vyhledávali potřebné informace a definice. Jejich spolupráce byla účinná a měla pozitivní dopad na aktivitu žáků. Při těchto činnostech se utvářel hodnotový systém, odpovídající sociální kompetence a dovednosti. Při vzájemné spolupráci bylo využito i sebehodnocení žáků. volit a využívat správné jazykové prostředky v jednotlivých žánrech Ve slohových pracích a literární výchově vedou učitelky žáky systematicky k tomu, aby formulovali vlastní názory a myšlenky, volit a využívat správné jazykové prostředky v jednotlivých žánrech, což vyplývalo z předložených slohových prací.

Při tradiční výuce dominovaly učitelky a jejich slovní projev a komunikace žáků byla omezená, při skupinové práci měli žáci v interakčních vztazích více příležitostí ke komunikaci. V tomto případě dominovala více role žáků a výukový efekt byl vyšší.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy ve výuce českého jazyka jsou celkově velmi dobré.

Matematika a fyzika

Matematiku vyučovala učitelka s odbornou a pedagogickou způsobilostí. Fyzika byla vyučována dvěma učiteli. Jeden z nich nemá pedagogickou způsobilost, druhý ji splňuje, ale nemá příslušnou aprobaci. Tato skutečnost částečně negativně ovlivnila kvalitu výuky fyziky.

Vzdělávací cíle byly stanoveny s ohledem na požadavky učebních osnov, avšak prostředky k jejich dosažení nezahrnovaly zajímavé metody práce charakteristické pro činnostní výuku. Kontinuita výuky mezi jednotlivými ročníky je zabezpečena zpracovanými tematickými plány.

V úvodu vyučovacích hodin bylo sděleno žákům téma hodiny a připomenuta návaznost na předchozí hodinu. Vyučující v průběhu žáky motivovali připravenými úlohami z praktického života. Motivace žáků byla málo promyšlená, dařilo se zaujmout jen některé žáky. Při práci u tabule učitelé žáky většinou pochválili za dobře vyřešený úkol, ne vždy však důsledně využili práci s chybou tak, aby většina žáků pochopila postup k správnému výsledku. Známkování

žáků mělo především motivační charakter jako odměna za správné a nejrychlejší vyřešení úkolu. Ukončení většiny hodin bylo málo promyšlené, bez závěrečného zhodnocení průběhu výuky.

Struktura sledovaných hodin odpovídala zvoleným vzdělávacím cílům. Vhodné byly dílčí metody učební činnosti, jako např. zařazení písemné rozcvičky, řešení početních úkolů s následnou kontrolou výpočtu na tabuli, řešení fyzikálních příkladů. Výkladové příklady byly žákům vysvětleny logicky a srozumitelně. V hospitovaných hodinách byli žáci vedeni k přesnosti při výpočtech fyzikálních veličin a k porozumění fyzikálního jevu. Výuka byla vedena převážně frontálně bez výraznějšího zapojení žáků se zadáním stejného úkolu pro skupiny žáků nebo pro jednotlivce. Při takto volené organizaci výuky žáci většinou nedostali potřebnou zpětnou vazbu o úspěšnosti své práce a nebyli vedeni ke shrnutí poznatků. V těchto hodinách převládala jednostranná komunikace směřující od učitele k žákům. Při ojedinělé činnosti výuce se žáci aktivně zapojovali, pracovali s učebnicí, s pomůckami a řešili úlohy a vzájemně komunikovali. Žáci se aktivně zapojili do samostatné práce, kterou jim vyučující ihned opravila a klasifikovala.

Učitelé obou předmětů rozdílně dbali na dodržování psychohygienických zásad. Střídání činností žáků v části výuky předcházelo únavě. Frontálně vedená výuka snižovala pozornost některých žáků a jejich zájem o výuku.

Výuka matematiky i fyziky probíhala v kmenových třídách, i když ve škole je odborná učebna pro fyziku a chemii. Podnětnost učebního prostředí k probíranému učivu fyziky byla pouze vyhovující. Kabinet matematiky i fyziky je vybaven dostatkem učebních pomůcek. V žádné z hospitovaných hodin nebyla využita didaktická technika, která by mohla vzhledem probíranému učivu jak v geometrii tak ve fyzice zefektivnit výuku. Žáci při práci vhodně využívali učebnice, tabulky a nakopírované materiály pro písemné ověření znalostí.

Převážně frontální výuka nevytvářela prostor pro objevování, použití vlastních postupů řešení. Výuka se vyznačovala příznivou pracovní atmosférou. Žáci pracovali podle pokynů učitelů a většinou jen odpovídali na jejich otázky. Prostor pro vzájemnou komunikaci cíleně vyučující nevytvářeli.

Průběh a výsledky vzdělávání v matematice a fyzice jsou hodnoceny jako průměrné.

Občanská a rodinná výchova

Ve všech sledovaných hodinách vyučovali učitelé s odbornou a pedagogickou způsobilostí požadovanou pro tento typ školy a daný předmět s výjimkou jedné vyučující bez požadované kvalifikace. Absence požadované odborné a pedagogické způsobilosti pro tento typ školy a předmět u jedné vyučující neovlivnila výrazně negativně výuku předmětu občanská výchova. Kvalita vzdělání a zejména znalosti a dovednosti učitelů získané vzděláváním v oblasti nových forem výuky na základní škole pozitivně ovlivnily způsob realizace a efektivitu výuky ve sledovaných hodinách.

Motivace stimuluje žáky v průběhu vyučovacích hodin byla účinná a pro žáky povzbudivá. Žáci byli v průběhu výuky za své výkony slovně hodnoceni, to se vztahovalo k osvojeným znalostem, avšak většinou bylo bez zdůvodnění. Hodnocení dosahovaných formativních dovedností a případných sociálních kompetencí žáků bylo zařazováno.

Stanovené cíle vyučovacích hodin obsahovaly poznávací i hodnotové kompetence odpovídající učebním osnovám předmětu. V hodinách byly cíle stanoveny jasně, žáci byli seznámeni s cílem hodiny, s tématem, obsahem učiva a postupem v hodině. Bezprostřední příprava učitelů na výuku vycházela ze znalostí schopností žáků a byla organizačně a obsahově velmi dobře promyšlená.

Volba metod a forem práce vycházela z velmi dobrých podmínek pro výuku ve škole, metody a formy učení navazovaly na výchovně vzdělávací cíle. Zvolené metody byly efektivní, ojediněle byla organizace metod vzhledem k cílům výuky vynikající. Využívalo se referátů žáků k probíranému učivu, řešení zadaných úkolů a práce ve dvojicích, práce s učebními texty, literaturou a učebnicí, rozhovor učitele se žáky a žáků mezi sebou v rámci komunikativního kruhu. Ve všech hodinách docházelo ke střídání činností a cíleně se zařazovala samostatná práce žáků s minimálním podílem zápisů do sešitů. Ke zvýšení zájmu o výuku a učivo přispívalo využití ukázek z literatury a časopisů, praktických příkladů a vlastních zkušeností žáků i mezipředmětových vztahů.

V posuzovaném celku navštívených hodin žáci uměli naslouchat a pracovat podle pokynů učitelů. Při sledované výuce akceptovali dohodnutá pravidla, chovali se přirozeně a styl výuky přijímali. Tempo výuky vyučující přizpůsobovali žákům ve třídě.

Výuka probíhala v učebnách s běžným vybavením a s některými podnětnými prvky pro výuku. Ve škole je pro žáky i učitele základní fond odborné literatury v knihovně, pomůcky jsou v dostatečné míře k dispozici a další aktuální literaturu z vlastních zdrojů si vyučující donášeli. Učebnice, mapy a ukázky měli žáci ve výuce k dispozici v předmětu dějepisu. Jindy vyučující efektivně využívali pracovní texty doplňující výuku a ukázky z odborné literatury. Materiální podpora výuky je dobře zabezpečena a pozitivně ovlivňuje charakter a efektivitu výuky.

Kvalita výuky ve sledovaných předmětech byla celkově na velmi dobré úrovni.

Výsledky vzdělávání a výchovy zjišťované školou

Vedení školy a učitelé zjišťují výsledky vzdělávání systematicky po celý školní rok. Dosahovaná úroveň výsledků vzdělávání a výchovy je zjišťována tzv. ředitelskými testy, srovnávacími testy, prověrkami učiva z českého jazyka, cizích jazyků, matematiky, a dalších povinných předmětů, čtvrtletními písemnými pracemi a slohovými pracemi. Výsledky z projektového vyučování a tzv. dílen jsou podrobně analyzovány. Závěry slouží ke sjednocování postupů a tvorbě východiska k novým koncepčním záměrům. Kvalitu výchovně-vzdělávací činnosti zejména oblast interakce a komunikace a účinnost zavádění nových metod a forem práce zjišťuje a kontroluje ředitelka školy a její zástupkyně hospitacemi (velký počet), které mají vysokou vypovídací hodnotu. Zaměřují se především na celkovou efektivitu výuky. Mimořádně příkladnou a vynikající práci provedla škola v oblasti zjišťování stavu úrovně sociálního klimatu školy. V široké anketě „Naše škola a náš vztah k ní“ byly v březnu tohoto školního roku analyzovány vztahy mezi žáky a vyučujícími, vztahy učitelů a rodičů ke škole, atd. Z kontrol jsou přijímána účinná opatření, která vždy směřují k nápravě. Učitelé, žáci, rodiče a ostatní veřejnost jsou s výsledky seznamováni. Kromě vlastních evaluačních nástrojů používá škola k hodnocení také komerčních testů. Činnost školy a výsledky výchovně-vzdělávací práce jsou často prezentovány v tisku na regionální i celostátní úrovni.

Zjišťování výsledků vzdělávání a výchovy patří k prioritám v řídicí práci vedení školy. Mimořádným pozitivem je, že škola je ve svých zjištěních v této oblasti výsledků vzdělávání a výchovy otevřená, dokáže vnímat své silné a slabé stránky.

Celkové hodnocení průběhu a výsledků výchovy a vzdělávání je ve sledovaných předmětech na 1. i na 2. stupni základní školy velmi dobré.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

1. *Rozhodnutí o zařazení do sítě škol*, předškolních zařízení a školských zařízení vydané Školským úřadem Břeclav dne 13. srpna 1999 pod č.j. 4479/1999 s účinností od 1. září 1999
2. *Zřizovací listina* příspěvkové organizace „Základní školy Na Valtické“ vydaná Městem Břeclav dne 11. prosince 1995 se třemi dodatky ze dne 17. dubna 1996, 11. května 1999 a 18. prosince 2000
3. *Statistický výkaz Škol (MŠMT) V 3-01* o základní škole podle stavu k 30. září 2002
4. *Seznamy žáků* školy ve školním roce 2002/2003 stav ke dni 30. září 2002
5. *Rozvrh hodin* vyučovacích předmětů pro žáky školy ve školním roce 2002/2003
6. *Třídní knihy a třídní výkazy s katalogovými listy* žáků ve školním roce 2002/2003
7. *Protokoly o komisionálních zkouškách* ve školním roce 2002/2003
8. *Záznamy z pedagogických porad a provozních porad* školy ve školním roce 2002/2003
9. *Dokumentace žákyně s postižením* navštěvující školu ve školním roce 2002/2003
10. *Dokumentace žáků se speciálními vzdělávacími potřebami* ve všech ročnících školy ve školním roce 2002/2003
11. *Personální dokumentace pedagogických pracovníků* školy vztahující se ke sledovaným vyučovacím předmětům při orientační inspekci na škole ve školním roce 2002/2003
12. *Vnitřní řád školy* - organizační směrnice č.j. 2/98 vydaná dne 31. ledna 1998 s účinností od 31. ledna 1998
13. *Školní řád pro žáky* ve školním roce 2002/2003
14. *Provozní řád* pro školní rok 2002/2003 vydaný dne 1. října 2002 a *řády učebny fyziky a chemie* platné ve školním roce 2002/2003
15. *Klasifikační řád školy* - organizační směrnice školy č.j. 1/02 vydaná dne 30. června 2002 s účinností od 1. září 2002
16. *Koncepce rozvoje školy 2000 - 2004* vydaná dne 3. července 2000
17. *Koncepční záměry školy pro rok 2002/2003* vydané ředitelkou dne 24. října 2002
18. *Plán akcí školy* na rok 2002/2003
19. *Plán práce výchovného poradce* na školní rok 2002/2003
20. *Pedagogicko-organizační informace* pro školní rok 2002/2003
21. *Didaktická činnost* ve školním roce 2002/2003
22. *Přehled porad a přehled konání provozních porad* ve školním roce 2002/2003
23. *Plán a harmonogram realizace dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků* ve školním roce 2002/2003
24. *Přehled o počtu přidělených vyučovacích hodin* - rozpracovaný učební plán na vyučovací předměty pro školní rok 2002/2003
25. *Přehled o počtech vyučovacích hodin* podle vzdělávacího programu Základní škola č.j. 16 847/96-2 a programu Základní škola s rozšířeným vyučováním tělesné výchovy č.j. 29 738/96-22-50 (ve třídě 7. C) na období docházky od 6. do 9. ročníku
26. *Přehled počtu žáků v učebních skupinách - volitelné předměty, přehled praktických činností a volitelných předmětů 2. stupně* ve školním roce 2002/2003

27. *Přehled nepovinným předmětů a zájmových útvarů 1. a 2. stupně* na školní rok 2002/2003
28. *Plány kontrolní činnosti ředitelky školy a zástupkyně ředitelky* ve školním roce 2002/2003
29. *Sledované cíle při hospitační činnosti* pro školní rok 2002/2003
30. *Přehled provedených hospitací a záznamy o hospitaci* za školní rok 2002/2003
31. *Metodický pokyn ředitelky školy pro vyplňování povinné školní dokumentace* ze dne 20. srpna 2002
32. *Pokyny ředitelky školy* vydané v různých obdobích
33. *Záznamy z jednání předmětových komisí a metodických sdružení* ve škole za školní roky 2001/2002 a 2002/2003
34. *Evaluační škola* - plán školy vydaný 10. listopadu 2002
35. *Dokumentace k provádění evaluaci školy* se všemi podklady (srovnávací testy žáků, ředitelské prověrky, dotazníky a zpracované údaje vedením školy) ve školním roce 2002/2003
36. *Dokumentace k prováděným projektům* ve výuce za školní roky 2001/2002 a 2002/2003
37. *Namátkově vybrané žákovské knížky žáků 1. a 2. stupně* ve školním roce 2002/2003
38. *Namátkově vybrané sešity žáků* v hospitovaném vyučovacích předmětech v době inspekce
39. *Informační materiály školy o akcích*, pro rodiče
40. *Dokumentace k provedeným akcím školy* - fotodokumentace
41. *Podkladová inspekční dokumentace* - tabulky a dotazník pro ředitele před inspekcí
42. *Záznamový list žáci - cizinci* zpracovaný ředitelkou školy pro ČŠI v době inspekce na škole
43. *Zápisy* pořízené z jednání mezi ředitelkou školy a pracovníky ČŠI dne 3. a 4. června 2003
44. *Směrnice pro řešení šikany mezi žáky* ze dne 17. 4. 2001
45. *Evaluační škola – Vnímání školního klimatu* ze dne 21. 1. 2003
46. *Školní zpravodaj* vydávaný ve školním roce 2002/2003
47. *Zásady jednání zástupců tříd v žákovském parlamentu* platné ve školním roce 2002/2003
48. *Inspekční zpráva České školní inspekce* č.j. 151 072/98-11081 ze dne 5. března 1998

ZÁVĚR

Vysoké procento učitelů v rámci sledovaných pedagogických pracovníků splňuje podmínky odborné a pedagogické způsobilosti, což představuje výrazné pozitivum v oblasti personálních podmínek. To se kladně projevilo v realizaci sledovaných vyučovacích hodin. Stejně tak i účast pedagogických pracovníků na dalším vzdělávání a využívání těchto poznatků se projevilo v řízení a při organizaci školy a ve výchovně-vzdělávací práci ve sledovaných předmětech. Vedení školy stanovilo jasná pravidla pro řízení a vytvořilo kvalitní systém metodického vedení učitelů. Na základě uvedených skutečností škola již delší dobu realizuje změny ve výchovně-vzdělávací práci především zařazováním moderních trendů a metod ve výuce, zejména projektového vyučování, v mnoha vyučovacích předmětech.

Materiálně-technické podmínky umožňují realizovat zvolený vzdělávací program. Škola má dostatek učeben, odborných učeben a pracoven a dalších prostor využívaných pro výuku. Vybavení nábytkem a dalšími pomůckami se postupně zdokonaluje. Prostředí školy je díky vystaveným žákovským pracem a výsledkům projektového vyučování velmi podnětné.

Zvolený vzdělávací program Základní škola č.j. 16 847/96-2 a č.j. 29 738/96-22-50 s rozšířeným vyučováním tělesné výchovy (ve třídě 7. C) škola realizuje v tomto školním roce podle schválených učebních plánů. Výuka sledovaných vyučovacích předmětů byla v souladu s platnými učebními osnovami.

Průběh a výsledky výchovně-vzdělávací práce charakterizovala promyšlenost organizace vhodných metod a forem vzhledem ke zvoleným cílům výuky. Ve sledované výuce převažovaly pestré metody a formy práce, při kterých byli žáci aktivní, pracovali samostatně nebo ve skupinách. Názorná výuka, časté činnostní pojetí s využitím učebních pomůcek žáky a prostor pro aktivní učení zvyšovaly efektivitu výuky. Frontální výuka v matematice a fyzice bez výraznějšího zapojení žáků nevytvářela prostor pro objevování, použití vlastních řešení a méně podporovala rozvoj komunikace žáků. Ve sledovaných hodinách se vhodně využívaly pomůcky, učebnice, literatura a další informační zdroje. Učební prostředí tříd, ve kterých výuka sledovaných předmětů probíhala, bylo z hlediska podnětnosti většinou na velmi dobré až vynikající úrovni.

Pozitivní posun nastal od poslední inspekce v oblasti materiálního vybavení školy zejména vybavením učebny výpočetní technikou, vytvořením informačního centra a dalších odborných učeben. Oblast řízení se v současné době promítá do personálních podmínek školy a je jako u poslední inspekce hodnocena stejně - velmi dobře.

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Příslušný orgán státní správy: Jm KÚ Brno, odbor školství, Žerotínovo nám. 3/5, 602 00 Brno	25. 7. 2003	121 073/2003-11136
Zřizovatel: Město Břeclav, nám. T. G. Masaryka 10, 690 81 Břeclav	25. 7. 2003	121 074/2003-11136

Připomínky ředitelky školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
-----	-----	Připomínky byly podány